

Er estudiant

Premsa entera comunitat educativa d'Aran

Hereuèr 2009

Numèro 2 • Suplement de LO CAMPUS 5

Er Institut d'Aran estree ua "Boèta de Suggestions"

Segur que bèri escolans an trobat ua autentica tonteria que s'age metut ua "Boèta de Suggestions" en Institut d'Aran. Eth Director non i tòque? Era equipa d'ensenhament a allucine?.

Donques semble que non!.

Era "Boèta de Suggestions" ei un potent estrument de comunicacion se se sap utilizar e en fòrça enterpreses aguest tipe de "Boèta" ei un estrument d'innovacion.

-S'èm un Institut, un centre d'ensenhament I, mos dideratz.

D'acòrd. Mès en cèrta tèmes de comunicacion e gestion totes es organizacions umanes foncionen damb patrons similars.

Lo prumèr que mos passe peth cap quan parlam d'ua "Boèta de Suggestions" ei qu'ei ua caisha a on meter-i evidentaments suggestions, mès ath delà planhs, consultes, dobtes, questions, comentaris, conselhs e quitament denúncies. O sigue en definitiva aportar IDÈES.

Ehí!, IDÈES en majuscula. Açò non vò dider idèes transcendentas, o granes parides, vò dider idèes dera nòsta vida quotidiana en Centre e ena nòsta foncion educativa, laguens e dehòra der Institut.

E perqué ua boèta, s'auem delegats e responsables de tota sòrta, e un contacte dirècte quan volem o en tot demanar ora as directius deth centre?.

Per ua arrason: pr'amor qu'era explicacion de quin tèma que sigue serà dirècta, serà escrit e l'auràs pensat, sintetizat e escrit de tau manèra entà que toti te comprenen.

Es expèrts en comunicacion era "Boèta de Suggestions" ne diden un estrument de comunicacion interna e ascendent. Ei INTÈRNA pr'amor que parle des causas deth Centre e s'escriu entà un usatge e consum sonque des membres deth Centre. E ei ASCENDENT pr'amor qu'er escrit va dirigit as personas que dirigissen er Institut, tant a nivèu de gestion coma academic.

Ei evident que qui hè un escrit lo pòt hèr en tot signar o non, mès er anonimat, -que non la cau escartar eth bèri uns tèmes-, non ei era melhora manèra d'afrentar era comunicacion. Pr'amor que çò que se cerque ei un *feedback* posterior, ei a dider se tu hès ua suggestion o ua question per exemple, bè deues voler auer responsa?. Se metes un tèxte anonim, a qui daràn responsa?.

Se confonen aqueri que ven era "Boèta de Suggestions" coma ua "caisha mòrta" sense vida, pr'amor que partissen dera conceptualizacion de comprèner era comunicacion coma un producte e non coma un procès. Se s'instaurèc era "Boèta de Suggestions" sense dar responses, sense dar contunhitat as responses des estudiantas açò crearà desmotivacion entà futures suggestions. Sustot s'es tèxtes son planhs e problèms, pr'amor que quisevolhe problèma s'a d'explicar rapid e tanben rapidaments trobar-i responsa e solucion.

E aguesta ei ua autentica responsabilitat des directius e des professors: era "Boèta de Suggestions" motive as escolans e li da un aute punt d'apertenença a ua comunitat educativa; mès per açò er estudiant a d'auer eth gatge que se l'escote; que se l'arrespon; qu'arrés riscarà arren s'opine encara que critique a quauquarrés -sigue professor o directiu-; que se saubarà confidencialitat; que s'avaloraràn es bones idèes e se li darà paternitat e reconeishença publica ar estudiant que les age hètes, evidentaments damb eth sòn consentiment.

Era manca d'estimulacion per part dera ierarquia deth Centre as suggestions des escolans, un sistèma fòrça lent d'analisi de suggestions o era falta de contunhitat; harà que toti se'n dessinteressen e era "Boèta de Suggestions" acabe en tot èster un "MÒBLE" enganchat a ua paret.

De hèt era boèta installada ei trista e demane a crits qu'un grop d'estudiantas creatius era "tunegen", li donguen color e la convertisquen en ua "escultura" dera comunicacion escrita en Institut. ●

Collectiu Mistral de Vielha

Boèta de Suggestions de l'IES d'ARAN

EDUCACION SUPERIORA EN NHÈU E MONTANHA

Eth pròpèu mes d'abriu iniciaram ua naua promocion de tecnicns esportius superiors ena ETEVA, era escola de tecnicns esportius dera Val d'Aran. Era formacion que receberàn es escolans matriculadi les portarà ara maxima titulacion que se pòt recèber presenciamen en Aran. Era educacion superiora compren toti es estudis de nivèu postsegondari impartidi pera Universitat o pes centres d'ensenhament competenti e autorizadi coma centres d'ensenhament superior.

Eth títol de Tecnic-Tecnica superior /a d'espòrt en espòrts d'iuèrn, en quinsevolha des sues modalitats (esquí aupin, surf de nhèu o nordic) acredite qu'era persona titulara possedis es competències de besonh entà programar e dirigir er entrenament d'esportistes e equipas des modalitats esportives que contemple era formacion, dirigir era participacion d'aguesti enes competicions de miei e naut nivèu e dirigir escolèrs d'espòrts d'iuèrn. Atau madeish tanben capacite as tituladi entà impartir determinats credits dera formacion deth títol de tecnic-a esportiu /va en espòrts d'iuèrn.

Eth títol de Tecnic-Tecnica superior d'espòrt enes especialitats d'esquí aupin, esquí de hons e surf de nhèu permet er accés dirècte as estudis universitaris que determine era norma que regule eth curriculum, d'acòrd damb era norma en vigor sus procediments d'ingrès ena universitat.

Son fòrça es rèptes, que coma centre d'ensenhament auem d'arténher entà per'mor de dar ua bona resposta as foncions qu'a ua formacion d'aguestes caracteristiques. Era educacion superiora a de formar tituladi fòrça qualificats, tant enes sòns coneishements scientifics coma ena sua formacion coma ciutadans responsables, capacitats entà atier damb competènci a ua societat que com era nòsta ei en evolucio constanta e cambiament perenne. Aué en dia, ja non n'i a pro damb eth simple domeni cognitiu des contenguts; tanpòc n'i a pro damb èster uns boni esportistes o practicants d'ua modalitat esportiva. Cau proporcionar er aqueriment de coneishements practics e tanben de competències e aptituds entara comunicacion, era analisi reflexiva, eth trabalh en equipa o era creativitat. E per tot açò auem de comprèner qu'eth protagonista dera formacion ei er escolan, e auem d'evolucioar entà un nau modèl formatiu e diferent deth que tradicionauments a estat era formacion des monitors e entradors esportius.

Coma centre d'educacion superiora entenem qu'ei

obligacion nòsta eth promòir e difòner coneishements que venguen dadi pera nòsta pròpria experiéncia e investigacion. Ei en aguest sens que laguens des objectius que coma escolà auem, e en relacion ara formacion des tecnicns superiors, comencam un projècte d'investigacion impulsada pes nòsti docents que tanben pòt auer eth supòrt deth trabalh e es projèctes des escolans, e tostemp en tot compdar damb era collaboracion de d'autres institucions que mos an de

damb era produccion de coneishements.

Era formacion des tecnicns esportius en espòrts d'iuèrn en Aran, a de servir tanben entà dinamizar eth sector laborau e professionau. Cau refortilhar era nòsta cooperacion damb eth mon laborau, entà per'mor d'auer ua bona prevision sus es besonhs sociaus, e eth panorama socioeconomic deth nòste entorn, que se mòste plan delicat en moments en qué parlam de crisi, ja sigue economica o d'un modèl toristic que pòt veir-se afectat peth, encara que ja hè uns dies "desbrenbat", cambiament climatic. E en aguesta linha actuum tanben coma formadors de perfeccionament e reciclatge professionau. Mos cau poder satisfèr es demanes sosmetudes en encastre laborau, mos cau poder plaçar mos coma eth forum de debat, de reflexio, de coordinacion des escolèrs d'esquí o surf, o empresas deth sector de lésèr, de montanha o natura, principauments plaçades en Aran, mès tanben en d'auti lòcs, perque a compdar dera sua analisi dera situacion deth sector, des besonhs formatius des sòns treballadors e empresaris, era auèrta formativa dinamize eth sector en base ara qualificacion professionau. Eth centre a de contribuir eficaçament ath desvolopament deth nòste territòri, mès tanben de tot eth Pirenèu e en concret deth sector dera nhèu e era montanha.

Mès tanpòc podem desbrenbar que des dera nòsta escolà mos cau contribuir a refortilhar, comprèner, interpretar, fomentar e difòner eth valor des cultures nacionaus, en un contèxte plurau e de diversitat culturau. E açò ac volem hèr en tot partir de çò qu'ei era nòsta realitat: Aran, un país de cultura occitana, damb lengua pròpria, e oficiu en Catalonha.

Non son pògui, es rèptes e objectius sosmetudi. Evidentaments mos cau poder arténher-les damb eth trabalh deth dia a dia e damb era implicacion de tota era comunitat educativa, pr'amor que non son pògues es dificultats qu'auem deuant. Aguesti rèptes qu'assumim, non son mès qu'aqueri as qu'era pròpria societat actua mos sosmet, e donques, as que coma centre d'ensenhament, auem era obligacion de dar responsa. ●

Núria Perramon Palacios
Directora ETEVA

proporcionar es recorsi basics que tota investigacion a de besonh. Donques, auem coma rèpte posar era investigacion en terren der espòrt restacat damb era montanha e era nhèu. Se volem contribuir ath desvolopament sociu e economic, e culturau e esportiu deth sector, a d'èster tanben, mejançant aguestes accions qu'impliquen un esfòrç entà establir ligams damb aqueres institucions que se dediquen prioritàriament ara investigacion, en tot tier en compde qu'ensenhament e investigacion son dus elements intimament restacadi

Experiéncia e avaloracion

UEIT ANS EN CONSELH ESCOLAR DER IES D'ARAN (e Dusau part)

Administracion educativa

Pendent aguesti ans un aute punt de debat damb era administracion educativa que s'a portat der IES a estat er orari escolari; s'a vengut repetidaments a sollicitar un orari escolari continhat que compreni aurie coma avantatges: suprimir es ores d'inactivitat deth meddia, reduisr era cansadera des escolans/as d'ua jornada tan longa, reduisr còsti, facilitar era desconexio as professors dera tension que genèren es ores lectives, harie possible er increment d'activitats extraescolares en centre, susot trobarie fòrça positiu er augment des activitats esportives as qu'aurien d'auer accés toti es escolans/es coma complement imprescindible ara activitat intellectuau de cada dia.

Cau tier en compde eth besonh que de mès en mès a era societat de conciliar era vida familhau damb era vida laborau, o

viceversa. Es nòsti hilhs van tar institut tà formar-se mès tanben ei cèrt qu'entà fòrça familhes eth centre educatiu ei un recors entà auer as sòns hilhs atengudi, susvelhadi, pr'amor que damb eth sòn trabalh non arthenhen auer un orari laborau que les permite èster en casa pes tardes damb eri; per açò se prepausa er increment d'activitats extraescolares qu'aumplissen aguestes ores de besonh entà conciliar oraris.

È tostemp defenut qu'entà non prejudiciar as familhes es membres que ne trabalhen e qu'apoiridie entà eri èster ua dificultat ahijuda qu'es hilhs les calge minjar en casa, er orari continu deuerie èster damb era condicio de seguir en tot compdar damb eth servici de minjador escolari; ath delà, entà fòrça familhes er auer minjador gratuít constituís ua bona ajuda entara economia familhau, causa bric despreciable en aguesti tempsi que corren.

Serie important que es organismes publics exercissen un fòrt contraròtle deth sistèma educatiu en çò que tanh a plans d'estudi, contengut des matèries, libes de tèxte e de lectura, sus tota era formacion en generau non sonque des escolans senon tanben des pròpris educadors, li dèssen ua gessuda a un tèma creigui tan important com ei er orari entà tractar de melhorar era conciliacion dera vida laborau e familhau.

Vision deth centre e deth Conselh Escolar

Fin finau, ua avaloracion deth pròpri centre e era sua vision a trauès deth Conselh Escolar.

Era impression qu'è tostemp agut deth centre ei qu'eth claustre de professors ei dividit en dus sectors que s'opausen e non se complèten; cadun lance entath sòn costat.

Ath delà en Conselh Escolar se hè politica. Òc ja sabi, pensaratz que tot ena vida ei politica, er òme ei un animau politic. Mès sò d'acòrd damb eth sociològ Salvador Cardús quan ditz que: "Calerie despolitizar grana part des debats escolars, susot quan era discussion ideologica amague interèssi corporatiu o gremiaus, comoditats familhaus o privilègès burocratics, limitacions budgetàries o interèssi economics privadi. En efècte, es interèssi que ne parlam an connotaciones e derivacions politiqes e ideologiqes, mès ei de besonh separar-les dera faussa retorica pedagogica entà afrontar-les damb eficaçitat."

Tostemp pòt auer-i bèth un que tracte d'utilizar cargues en IES entà plaçar-se en ua posicion mès privilegiada, damb mens vocacion que se ne cre entara resolucio des pròpris objectius d'un centre educatiu.

ERA MEDIACION

Grops de mediadors der IES d'Aran

Er IES d'Aran forme part d'un totau de 19 instituts dera província de Lhèida qu'an coma esturment de convivènci e melhora era mediacion escolara.

Toti es mediadors siguèrem formadi, tant professors e alumnes en un cors impartit per Ignasi Parra.

Aguèst projècte de mediacion a coma objectius:

> Implicar as alumnes ena dinamica deth centre.

> Melhorar era convivènci en nòste institut.

> Formar as alumnes damb valors de tolerància, respècte, cooperacion e trabalh en equip.

> Afavorir era integracion de nauai alumnes der institut, tant es que arriben de primària com es alumnes nauengudi.

> Evitar es casi de "bulling" en institut e de margiacion social.

E era nòsta foncion coma mediadors ei estèner aguesta cultura e lutar per artènhèr aguesti objectius.

Ta toti aqueri que nos vas a quedat clar qu'ei era mediacion e entà que servès, vos ac aguesti de contunh:

> Era mediacion ei voluntària, ei a déder, es dus implicadi an d'èster d'acòrd en hèr era mediacion.

> Ei totaument confidènci, açò signifie, que çò que passe ena sala de mediacion no gesserà d'aquíu.

> Er objectiu dera mediacion ei melhorar era convivènci en centre.

> Ei un sistema entà resòler conflictes hèn a servir era comprensi, tolerància, respècte, e companherisme...

> Ei especialment util entà resòler problèms deth dia a dia, petiti malentesi de companhs, conflictes vinculadi ara diferènci (de físic, personalitat, d'estil...) entre alumnes.

Es conflictes non sonque se trapen a nivèu d'institut, se non que son present en toti es nivèus dera nòsta societat, degut qu' en aguesta trapam molta diuersitat d'opinions, de cultures, d'estils de vida... que chòquen entre eres e genèren discrepàncies.

D'aguesta manèra era mediacion tanben ei aplicable a molti nivèus. Un exemple d'ua situacion internacionau serie era mediacion entre païsi entà evitar conflictes armats.

Totun, a nivèu d'institut es casi més extrèms que trapam, ei era supausada resolucio de conflictes per part des alumnes a trauèrs dera violènci física o psicologica (escarnir), creadi molti viatges degut ara creishenta diuersitat ena societat, per açò era nòsta intencion ei sajar sensibilizar as alumnes de que non peth hèr d'èster diferent a d'èster dolent.

E rebrembatz un conflicte solucionat a temps a trauèrs dera negociacion (mediacion) pòt evitar er agreujament deth problèma e evitar sancions pitjors.

Grops de mediadors der IES d'Aran

Eth pròpleu numèro ei LO CAMPUS 6 Especiau Sant Jordi

e en Er estudiant tanben haram un "ESPECIALU DE LITERATURA e ART"

Cercam estudiants aficionadi ara escritura (condes, poèms, tèxtes de blòg, narracions cuertes, facecies, dialogs...), e ena ilustracion e en comic. Publicarim eth més originau, potent e divertit.

Es boni trabalh gòti enes centres educatius coma trabalh de classe, tanben mos interessèn.

Volem potenciar es joeni creatius d'Aran.

Envia-mos un e-mail e exprimis-mos çò que voleries hèr o que dejà as. santjordi@locampus.cat

Unis-te ar hilat creatiu entà potenciar era cultura aranesa e occitana!!! Botja-te dejà, pr'amor qu'en premsa, cada menuta ei importanta.

► Uns auti ja son per dessus deth ben e deth mau e non s'impliquen enes compromisi collectius, en tot dedicar-se de forma individuau a trèir eth sòn programa endauant.

E existís çò qu'apoidièrem cridar un tresaur sector. que non ei representat en Conselh Escolar, que son toti aqueri professors que "son de pas", qu'en tot èster destinadi ar IES d'Aran ac arreceben coma un puniment, o un darrèr recors, e desiren que passe eth cors escolar entà hùger cap a un aute destin melhor e més propdan ath sòn lòc de residènci abituau o a on residisque era sua familha, era quau causa ei força legitima més compòrte ua importanta falta d'interès ena implicacion en centre e era sua contunhitud en temps.

Açò me servís de ligason entà un aute tèma que tanben m'a cridat era atencion ath long d'aguesti ans damb eth collectiu de professors deth centre e ei era sua pòga d'implicacion en d'austi sectors extèrnes alièni ar IES més qu'òc hèn part der encastre culturau dera societat aranesa. Pògui viatges è vist professors deth centre implicadi en activitats culturaus, socials, que s'amien a tèrme pera societat civiu en Aran; açò non ei recriminable, cadun pòt hèr çò que volgue en sòn temps liure, més se supause qu'es professors d'un centre educatiu hèn part deth sector més intellectuau qu'a ua societat petita coma era nòsta e que damb es escolans a viatges i cau predicar damb er exemple, contagiaries er entusiasme, crear illusions, desvelhar interèssi, motivar, e açò non se pòt hèr s'un

madeish non ac cre, s'un non gaudís damb çò que hè.

Maugrat açò me cau dèder qu'erosaments i a excepcions, que son destacables, qu'òc i a membres der IES que son comprometudi e luten peth que creen e tracten dia a dia de hèr un centre melhor. Aué dia s'exigís força ath sector educatiu, seguraments massa, dilhèu per açò a tostem agut ua actitud defensiva deuant des critiques qu'a vengut en tot suportar.

È participat coma membre deth Conselh Escolar ena eleccion deth nau e recent estreat director deth centre, e encara qu'açò m'a comportat rancors e mesifances de bères personas que non an sabut comprèner ne respectar es mies

arrasons, confii que, damb era naua equipa directiva, se revitalize eth claustre, se poguen crear naues dinamiques qu'apòrten major participacion de toti es implicadi, s'amie a tèrme un projècte que presentèc en procès dera eleccion que servirà tà auer un melhor futur.

Demori qu'er IES d'Aran s'implique més actiuaments en dia a dia dera societat civiu e sàpie projectar eth sòn ensenhament e es sues activitats de sòrta qu'auti sectors avaloren çò que vau er esforç que hèn entà formar aué as nòsti hilhs/es que son es aranesi que mos substituiràn a toti deman.

Pilar Hervada Vidal
Mair
Licenciada en Dret

NAU TÍTOL DE GRAD D'ESTUDIS CATALANS E OCCITANS ENA UNIVERSITAT DE LHÈIDA

A compdar deth cors 2009-2010, damb era entrada en vigor des nau títols universitaris de grad laguens deth marc deth nau Espaci Europèu d'Educacion Superiora (EEES), era actuaa licenciatura de Filologia Catalana passarà a èster grad d'Estudis Catalans e Occitans.

Agust nau títol, tau coma explique eth Departament de Filologia Catalana e Comunicacion dera Facultat de Letres, per ua banda mantierà er esperit des actuaus estudis filològics catalans, es quaus ja hè ans qu'apliquen era naua metodologia d'ensenhament des nomenadi credits europèus (ECTS), mès ath madeish temps compòrte eth destacat cambiament d'agranir era sua apòsta d'estudi ara lengua e era literatura occitana, en tot èster era occitana, ath delà dera lengua dera Val d'Aran, era dusau lengua oficiau de Catalonha.

Damb eth nau títol de grad d'Estudis Catalans e Occitans es estudiants agraniràn eth sòn orizon d'expectatives damb era possibilitat de hèr recèrca enes encastres lingüistics e literaris catalans e occitans, e ath madeish temps laguens d'un marc comparatiu entre ambedues lengües e literatures, e, per consequent, se les daurirà un airau mès vast de gessudes professionaus. En aguesti moments aguest grad, coma eth sòn programa, ei eth procés definitiu d'aprobacion. Coma quin grad que sigue, era aprobacion definitiva hè tot un recorrut que comence en tot prepausar-lo eth Departament e era Facultat, dempús l'apròve eth Conselh de Govern dera Universitat. (Per aguest Grad d'estudis catalans e occitans

eth Conselh de Govern dera UdL l'apròvec en octubre de 2008). Dempús l'a d'aprovar de forma preceptiva e determinanta era agència d'avaloracion estatau : ANECA (*Agencia Nacional de evaluación de la calidad y acreditación*), entà contunhar eth procés nauaments en Catalonha l'AQU (*Agència entara Qualitat deth Sistèma Universitari*), eth CIC (*Consell Interuniversitari de Catalonha*) e en tot acabar en aprobacion deth Govern dera Generalitat de Catalonha a compdar deth sòn Comissionat entà Universitats e Recèrca deth Departament d'Innovacion, Universitats e Empresa (DIUE).

Un punt de discussion e critica, ei que tanta gent i partcipe en procés de confeccion e acreditacion d'un grad, que s'i trùbe a mancar en aguest Grad d'Estudis catalans e occitans auer escotat era votz de tota sòrta d'entitats privades que trabalhen pera lengua e era cultura sustot ena cultura occitana. E tanben i a dus tèms qu'apuntem entara discussion: s'ère de besonh hèr un grad d'estudis dobles o se calie potenciar eth catalan per ua banda e er occitan per ua auta. Sustot pr'amor qu'es Estudis occitans auem de besonh força mès ajuda e suport, en tot auer de besonh volar solet e a grana nautor. Er aute punt serie s'es Estudis occitans non auriem d'auer estat un Grad

interuniversitari, coma ja auem d'autes experiències academiques ena UdL en d'autes especialitats, entà arrecuèlher totes es potencialitats de recorsi umans - professors e escolans - interessadi enes Estudis occitans que son pògui e dispersadi.

Ena Universitat de Lhèida tanben s'i putèncien Estudis de catalan e occitan enes Diplomadures de Mèstre qu'aufri era Facultat de Sciéncias dera Educacion.

PROGRAMA PROVISIONAU DETH GRAD D'ESTUDIS CATALANS E OCCITANS

	PRUMÈR CORS	DUSAU CORS	TRESAU CORS	QUATAU CORS
PRUMÈR QUATRIMESADÈR	Anglès aplicat ara comunicacion scientifica	Elements comuns des lengües romaniques	Edicion de tèxtes	Literatura medievau
	Introduccion ara lingüística	Lengua e societat	Elements comuns des lengües romaniques	Aplicacions dera lingüística
	Introduccion as estudis literaris	Literatura universau	Dialectologia catalana e occitana Literatura deth sègle XIX	Onomastica aplicada
	Literatura deth sègle XX	Critica literària	· Legat culturau grècoroman · Francés aplicat entara comunicacion scientifica · Formacion transversau	· Literatura catalana contemporanèa · Tèms e formes dera literatura occitana
DUSAU QUATRIMESADÈR	Sciéncia e societat	Pensament e cultura	· Literatura catalana modernà · Occitan referenciau	· Istòria sociala dera lengua catalana · Nivèus practics de lengua occitana
	Recorsi expressius e arnesi informatics	Introduccion ara lengua occitana	· Normativa lingüística catalana · Aranés	· Tèms e formes dera literatura catalana · Sociolingüística occitana
	Literatura e societat	Literatura comparada	Sintaxi comparada	· Istòria e cultura occitanes · (Matèria URV) · (Matèria URV) · (Matèria URV)
	Fonologia e morfologia	Pragmatica e analisi deth discors	Comentari de tèxtes literaris	Practiques TFG
				Politica e planificacion lingüistiques

■ Matèries obligatòries de facultat	■ Matèries obligatòries de Filologies	■ Matèries optatives de facultat
■ Matèries compartides damb Estudis Hispansics	■ Matèries Obligatòries deth grad	■ Matèries optatives deth Grad